

MÓZES ELSŐ KÖNYVE

4-5. FEJEZEET

Lapozzunk Bibliánkban Mózes első könyvének negyedik fejezetéhez. A korábbiakban Isten Ádámot és Évát engedetlenségük miatt kiűzte az Éden kertjéből. *„Azután Ádám a feleségével, Évával hált, aki terhes lett megszülte Kaint, és azt mondta: Fiút kaptam az Úrtól”* (1. vers). Mindig akadnak olyanok, akik próbálják kitalálni, hogyan is történtek bizonyos dolgok a Bibliában. Mégis hadd mondjam el, hogy ha valamivel kapcsolatban hallgat a Biblia, a legbölcsebb, amit tehetünk, ha azzal kapcsolatban mi is hallgatunk. Én ugyanis nem szeretnék mindenféle találgatásokba bocsátkozni az Igét illetően. Mindennek ellenére akadnak olyan elméletek, melyek értelmében Éva vétkezett a kígyóval, mégpedig úgy, hogy vele hált, így fogant Kain. Az elmélet képviselői szerint tehát Kainon keresztül az emberek egy része a Sátán leszármazottja, miközben Ábel Ádám és Éva kapcsolatának gyümölcse. Az Ige nem támasztja alá azt az elképzelést, hogy Kain a kígyó és Éva kapcsolatából született volna, hiszen itt a negyedik fejezetben is egyértelmű, hogy Éva férjével, Ádámmal hált, majd teherbe esett, és megszülte Kaint. Ez az Ige nyilvánvaló tanítása, így az az emberalkotta elmélet, amely mást állít, számomra puszta fantazmagória. Ne feledjük, korábban Isten azt ígérte, hogy az asszony utódja a kígyó fejét tapossa majd. Éva pedig úgy gondolta, Isten Kainon keresztül teljesíti be ezt az ígéretet. Ezért is mondja: *„fiút kaptam az Úrtól”* – mintha azt mondaná, ő az a valaki, akiről Isten megígérte, hogy a kígyó fejét tapossa majd. Éva azonban rosszul gondolta: csalódnia kellett Kainban.

„Majd újból szült: annak testvérét, Ábelt. Ábel juhásztor lett, Kain pedig földművelő. Egy idő múlva Kain áldozatot vitt az Úrnak a föld gyümölcséből. Ábel is vitt az elsőszülött bányákból, a kövérjükből. Az Úr rátekintett Ábelra és áldozatára, de Kainra és áldozatára nem tekintett. Emiatt Kain nagy haragra gerjedt, és lehorgasztotta a fejét” (3-5. vers). Vajon miért fogadta el Isten Ábel áldozatát, miközben Kainét elutasította? Egyesek szerint azért, mert Kain kezének munkáját ajánlotta fel Istennek, Ábel azonban véresáldozatot mutatott be az Úrnak. Ez a magyarázat jól hangzik. Érdekes azonban, hogy később, amikor Isten felállította az áldozati rendszert Mózes harmadik könyvében, Izrael népe is mutatott be olyan áldozatot, amelyben kétkezi munkájuk eredményéből, a termés egy részéből készített aprócska lepényt áldozták fel az Úrnak - Isten szemében ez is elfogadható áldozat volt. Ebben az esetben tehát nem arról lehet szó, hogy mivel Kain földjének termését ajánlotta fel, Isten elutasította azt, míg Ábel áldozatát elfogadta, mert Ábel véresáldozatot mutatott be neki. A Zsidókhöz irt levélben ezt olvashatjuk: *„Hit által ajánlott fel Ábel értékesebb áldozatot, mint Kain”* (11:4). Kain áldozatával tehát az volt a baj, hogy nem hittel ajánlotta azt fel az Úrnak, Ábel azonban igen – ez jelentette közöttük az alapvető különbséget. Egyikük hitt Istenben és bízott benne, a másik azonban nem. Azok az áldozatok tehát, amelyeket hit

nélkül ajánlunk fel Istennek, mit sem érnek. A hit tette Ábel áldozatát elfogadhatóvá az Úr előtt – ezt maga az Újszövetség állítja erről az ószövetségi ígérésről, az Újszövetség pedig gyakran a legkiválóbb és legértékesebb szövegmagyarázatunk, érdekes bepillantást nyújtva az Ószövetségbe. Az fent említett ígevers is értékes igemagyarázat, elárulja nekünk, milyen alapvető különbség állt fenn Kain és Ábel áldozata között: az egyiket hit által ajánlották fel, így Isten elfogadta azt.

„*Ekkor azt kérdezte Kaintól az Úr: Miért gerjedtél haragra, és miért horgasztottad le a fejed?*” (6. vers) – nyilvánvaló, hogy Kain dühös volt, mert Isten az ő áldozatát nem fogadta el. Azt azonban már nem árulja el nekünk az Ige, vajon honnan szerzett tudomást Kain arról, hogy Isten az ő áldozatát elutasította. Abban az időben kétségtelenül rendkívül szoros kommunikáció működött Isten és ember között, hiszen Isten itt személyesen kérdezi meg Kaintól, miért olyan dühös, és miért horgasztotta le a fejét. Majd Isten újabb esélyt ad Kainnak, és azt mondja: „*Hiszen ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz*” (7. vers). Más szóval, ha a helyes dolgot cselekszed, téged is elfogadlak - Isten buzdítja Kaint, hogy azt tegye, ami helyes. „*Hiszen ha jól cselekszel, emelt fővel járhatsz. Ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és rád vágyódik, de te uralkodjál rajta*” (7. vers). Az Úr tehát megemlíti a Kain ajtaja előtt leselkedő bűnt, és arra buzdítja, próbálja meg újra, mutasson be újra áldozatot, és ha jól cselekszik, elfogadja azt az Úr.

„*Egyszer azt mondta Kain a testvérének, Ábelnek: „Menjünk ki a mezőre! Amikor a mezőn voltak, rátámadt Kain a testvére, Ábelra, és meggyilkolta. Akkor az Úr ezt mondta Kainnak: Hol van Ábel, a testvéred? Kain ezt felelte: Nem tudom! Talán őrzője vagyok én a testvéremnek? De az Úr így szólt: Mit tettél? Testvéred kiontott vére kiált hozzám a földről. Most azért légy átkozott, kitesztva arról a földről, amely megnyitotta a száját, hogy befogadja testvéred kiontott véré a kezedből*” (8-11. vers). Isten ugyan felteszi a kérdést Kainnak, mindez azonban nem azt jelenti, hogy Isten ne tudná, mi történt Ábellel. Hiszen Isten mindent tud, mégis tesz fel kérdéseket. Nem azért, mert információra van szüksége – Isten azért kérdez, hogy megnyílhassunk előtte, hogy ha kell, akár még bűneinket is megvallhassuk neki. Amikor Kain hazugsággal próbálta eltusolni a gyilkosságot, Isten pontosan tisztában volt a történetekkel. Amikor Isten megkérdezte Kaintól, hol a testvére, pontosan tisztában volt azzal, mi történt Ábellel. Isten mégis kérdez: lehetőséget biztosít Kainnak, hogy bevallja, mit tett, hiszen amikor bevalljuk vétkeinket, amikor megvalljuk bűneinket, ez alapján Isten már megbocsáthat nekünk. Az Ige azt írja, hogy aki takargatni próbálja bűneit, nem élhet bővölködő életet, annak azonban, aki megvallja vétkeit, Isten megbocsájt. Isten tehát nem azért teszi fel a kérdést Kainnak, mert nem tudja, mi történt Ábellel. Éppen ellenkezőleg, tökéletesen tisztában volt a történésekkel, kérdésével pedig arra akarta ösztönözni Kaint, hogy vallja meg bűnét, hogy Isten megbocsájdthasson neki: „*Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszságtól*” (1János 1:9). Úgy tűnik azonban, hogy

az embernek nehezére esik megvallani bűneit. A Példabeszédek könyvében ezt olvashatjuk: „*Van nemzetség, a ki a maga szemei előtt tiszta, pedig az ő rútságából ki nem tisztított*” (Péld. 30:12 – Károli). Milyen sokszor igazolni próbáljuk mindazt, amit tettünk, ahelyett, hogy egyszerűen csak kimondanánk azt a három szót, amit a legnehezebb kimondani: nem cselekedtem helyesen. Milyen nehéz is ezt kimondani! Hiszen azt gondoljuk, mi mindig helyesen cselekszünk, és ha ez meg ez nem történt volna, azt a bizonyos dolgot sem tettük volna meg. „Az asszony, akit mellém adtál, ő adott nekem a fáról, és így ettem” – mindig találunk valami kifogást, soha nem mi tehetünk róla! Vajon miért próbálunk mindig valaki, vagy valami mást hibáztatni? Miért nem vagyunk hajlandóak vállalni tetteinkért a felelősséget? Ha például késsel megvágom az ujjam, azt mondom, azért történhetett meg, mert a másik szobában a gyerekek túl hangosan hallgatták a zenét. Így hát beviharzok hozzájuk és rájuk ordítok, hogy halkítsák le a zenét - őket hibáztatom. Pedig nem miattuk vágtam meg az ujjam, hanem azért, mert figyelmetlen voltam! Látjátok, hogy mindig valaki vagy valami mást hibáztatunk? Úgy tűnik, az ember már csak ilyen. Isten viszont azt kéri tőlünk, valljuk meg, ha hibáztunk, valljuk meg, ha vétkeztünk, mert amíg nem valljuk meg bűneinket, Isten nem bocsáthat meg nekünk igazságosan. Így hát Isten nem azért tesz fel kérdéseket, mert információra van szüksége, hanem mert lehetőséget akar biztosítani nekünk, hogy bűneinket megvallhassuk – így Istennek is lehetősége nyílik megbocsátani. „Hol van Ábel, a testvéred?”. „Nem tudom! Talán őrzője vagyok én a testvéremnek?”. „Mit tettél?” – Isten azért kérdegeti Kaint, hogy bűnbánatra indítsa. Majd pedig Isten maga jelenti ki, mit tett Kain: „*Testvéred kiontott vére kiált hozzám a földről. Most azért légy átkozott, kitaszítva arról a földről, amely megnyitotta a száját, hogy befogadja testvéred kiontott vérét a kezedből. Ha a földet műveled, nem adja többé neked termőerejét. Bujdosó és kóborló leszel a földön. Ekkor Kain azt mondta az Úrnak: Nagyobb a büntetésem, semhogy elhordozhatnám*” (10-13. vers). Valójában azonban Kain igencsak enyhe büntetést kapott az elkövetett bűncselekményért. „*Íme, elűztél ma erről a földről, el kell rejtőznöm színed elől, bujdosó és kóborló leszek a földön, és meggyilkolhat bárki, aki rám talál. De az Úr azt felelte neki: Nem úgy lesz! Ha valaki meggyilkolja Kaint, hétszeresen kell bűnhődnie. Ezért jelet tett az Úr Kainra, hogy senki se üsse agyon, ha rátalál*” (14-15. vers).

„*Ezután elment Kain az Úr színe elől, és letelepedett Nód földjén, Édentől keletre. És Kain a feleségével hált, aki terhes lett, és megszülte Énokot. Majd várost épített Kain, és a fia nevével Énoknak nevezte el*” (16-17. vers). Ezen a ponton sokan felteszik a kérdést: honnan volt Kainnak felesége? Ha jól tudom, ez az egyik leggyakrabban feltett Bibliára vonatkozó kérdés. Tudnunk kell, hogy az Igében található nemzetségtáblázatok nem a teljesség igényével készültek. Az Urat tulajdonképpen egyetlen vérvonal érdekli igazán: Ábrahám vérvonala Dávidon keresztül egészen Krisztusig. A többi ág nem is igazán fontos. Egyes családok vérvonalát egy ideig nyomon követi az Ige, hogy felvázolja egyes területek

történelmi háttérét, amelyeket bizonyos népek, illetve azok leszármazottai népesítettek be. Egyes vérvonalakat csak bizonyos ideig követ nyomon az Ige, Ábrahám vérvonalát azonban Dávidon keresztül egészen Krisztusig levezeti. Jézus Krisztus születése után jelentőségüket veszítik a nemzetségtáblázatok, többé nincsen rájuk szükségünk. Jézus születése előtt is egyedül azért volt rájuk szükség, hogy Jézus származása igazolható legyen – hogy születésekor egyértelművé váljon, Isten beteljesítette Dávidnak és Ábrahámnak tett ígését, mely szerint leszármazottain keresztül a világ minden népe áldott lesz. Azt látjuk tehát, hogy Ádámnak és Évának voltak olyan fiai és leányai, akiket név szerint meg sem említ az Ige. Az ötödik fejezetben nemzetségtáblázatokkal találkozunk. Azt is tudjuk az Igéből, hogy Ádámnak és Évának sok fia és leánya született, ebben az esetben azonban az Ige csak egy fiukat említi, hiszen számunkra mindössze egy vérvonal fontos, amely elvezet Ábrahárhoz.

Amikor Kain meggyilkolta testvérét Ábelt, valószínűleg 120 év körüliek, addigra pedig bizonyosan több testvérük is született – Ádám és Éva további gyermekei, akiknek biztosan szintén születtek gyermekei, majd pedig azoknak is, így például egyik unokahúgát is feleségül vehette Kain, bár sok más lehetőség is létezik. Az Ige nem vezeti le minden egyes család családfáját, hiszen egyetlen vérvonal érdekli: az, amelyik Ábrahámon keresztül Krisztushoz vezet. Így tehát Kain akár egy testvérét is elvehette feleségül. Kezdetben sokkal tisztább lehetett az emberek génállománya, így nem jelentett gondot a családon belüli házasság. Ma azonban komoly genetikai problémákhoz vezetne, ha valaki saját rokonát venné feleségül. Mi ugyanis távolról sem vagyunk olyan egészségesek, mint Kain és Ábel, illetve testvéreik, akik 900, 930, 960 évig is éltek, Kain pedig könnyen találhatott magának feleséget. Az Ige egy ideig követi Kain vérvonalát, nincs azonban értelme túl sokáig követni, mert Kain minden leszármazottja elpusztult az özönvízben. Noé után pedig egy új ág következik. Egy rövid időre azonban az Ige itt az ötödik fejezetben Kain vérvonalát követi nyomon.

„Ezután elment Kain az Úr színe elől, és letelepedett Nód földjén, Édentől keletre. És Kain a feleségével hált, aki terhes lett, és megszülte Énókot. Majd várost épített Kain, és a fia nevével Énoknak nevezte el. Énoknak született Irád, Irád nemzette Metúsáélt, és Metúsáélt nemzette Lámecket. Lámeck két feleséget vett magának: az egyiknek Ádá volt a neve, a másikkal Cillá. Ádá szülte Jábált. Ő lett a sátorlakók és pásztorok ősatyja. Testvérének Júbál volt a neve. Ő lett minden citerás és fuvolás ősatyja” (16-21. vers). Itt a hangszerek korai megjelenését látjuk. *„Cillá is szült: Túbalkaint, mindenféle réz-és vasszerszám kovácsmesterét, továbbá Túbalkain húgát, Naamát”* (22. vers) – érdekes, hogy a vas már az özönvíz előtti időszakban megjelent. Már az özönvíz előtt elkezdtek vasat használni, valamilyen módszerrel tehát tudtak vasat önteni. Érdekes, hogy egészen Dávid koráig Izráelben nem köszöntött be a vaskor. Sok ellenségük vasból készült harci kocsikkal támadt ellenük, és Izráel mindig nagy hátrányban volt velük szemben. Csak Salamon idejében kezdtek fémeket használni: Izrael lassan állt át a fémek

alkalmazására. Itt azonban azt látjuk, hogy már az özönvíz előtt használtak rezet és vasat, ami igencsak érdekes.

„*Akkor azt mondta Lámech az ő feleségeinek: Oh Háda és Czilla, hallgassatok szómra, Lámech feleségei, halljátok beszédem: embert öltem, mert megsebzett, ifjat öltem, mert megütött*” (23. vers – Károli). Lámech tehát itt kifejti, hogy önvédelemből volt kénytelen ölni. „*Ha hétszeres a bosszú Kainért, hetvenhétszeres az Lámekéért!*” (24. vers). Lámech elmeséli, hogy egy fiatalember az életére tört, így ő önvédelemből megölte, és ha hétszeres a bosszú Kainért, hetvenhétszeres az Lámekéért! Érdekes szám – máshol is hallottam már: „*Akkor Péter odament hozzá, és ezt kérdezte tőle: Uram, hányszor vétkezhet ellenem az én atyámfia úgy, hogy én megbocsássak neki? Még hétszer is? Jézus így válaszolt neki: Nem azt mondom neked, hogy hétszer, hanem még hetvenszer hétszer is*” (Máté 18:21-22). „*Ádám újból a feleségével hált, és az fiút szült,*” (25. vers) – időben már Ábel meggyilkolása után járunk, kétségtelen, hogy Ádámnak és Évának sok gyermeke született. „*Ádám újból a feleségével hált, és az fiút szült, és Sétnek nevezte el (ami kinevezettet jelent), mert azt mondta: Adott nekem Isten más utódot Ábel helyett, akit meggyilkolt Kain*” (25. vers). Eredetileg elképzelhető, hogy Ábel töltötte volna be ezt a feladatot, most azonban újabb fiút jelölt ki erre a célra Isten – Sétet – és Sét vérvonala vezet majd el Ábrahámig. „*Sétnek is született fia, akit Enósnak nevezett el. Akkor kezdték segítségül hívni az Úr nevét*” (26. vers).

Ötödik fejezet: „*Ez Ádám nemzetségének könyve. Amikor Isten embert teremtett, Istenhez hasonlónak alkotta. Férfivá és nővé teremtette, megáldotta, és embernek nevezte őket teremtésük napján. Ádám százharminc éves volt, amikor fiút nemzett, magához hasonlót, a maga képmására, és elnevezte Sétnek*” (1-3. vers). Ádám 130 éves volt, amikor Sét született, Kain tehát valahol a 110-es éveinek végén járhatott, amikor meggyilkolta a testvérét, és feleségül vehette egy 90 éves lánytestvérét például. Ez nagyon elképzelhető. „*Sét születése után Ádám nyolcszáz évig élt, és még nemzett fiakat és leányokat. Ádám teljes életkora tehát kilencszázharminc év volt, amikor meghalt*” (4-5. vers). Az özönvíz előtt az emberek élettartama sokkal hosszabb volt, csaknem ezer évig éltek. Metúselah közelítette meg leginkább az ezer évet, teljes életkora 969 év volt. Úgy tűnik, az özönvíz előtt a földet víztakaró óvta, így az éghajlati viszonyok is teljesen mások voltak, mi ma. Érdekes eljátszozni a gondolattal, milyen hatással lehet a föld hőmérsékletére például egy óriási víztakaró – kiegyenlítené a föld egyes pontjain a hőmérsékletet, megöntözné a földet, illetve megvédené bolygónkat a kozmikus sugárzástól. Tudjuk, hogy egy kevéske ózon a sztratoszférában már kiszűri a nappól érkező ultraibolya sugarak nagy részét. Ha azonban a földünk felett több kilométeren át húzódó ózonréteget összesűrítünk, mindössze 3 mm vastagságú lenne! Láthatjuk tehát, hogy nem is olyan sok az az ózon, ami véd bennünket, és fenntartja az életet itt a földön. Tudjuk, hogy egy időben jóval mérsékeltabb éghajlat uralkodott bolygónkon. Sőt az is tudvalévő, hogy földünk elektromágneses tere folyamatosan gyengül. Ha állandó mértékben csökkent az

elektromágneses tér ereje Ádám idejétől számítva, a föld hőmérséklete korábban magasabb lehetett, mint ma. Az elmúlt 136-137 évben évente megmérték a föld elektromágneses terének erejét, és azt találták, hogy állandóan csökken. Ha ilyen állandó mértékben csökkent az elmúlt 6000 évben is, akkor korábban jobban tudta védeni a földet a kozmikus sugárzástól – a kozmikus sugárzás nagy részét ugyanis épp az elektromágneses tér veri vissza. Az elektromágneses tér azonban hőt is generál. Érdekes módon, ha a rendelkezésünkre álló számadatok alapján kiszámolnánk, milyen erős lett volna az elektromágneses tér mondjuk 25 000 évvel ezelőtt, azt találnánk, hogy a föld hőmérséklete 95 fok Celsius lett volna. Ha 50 000 évet megyünk vissza, akkor pedig olyan magas hőmérsékletet kapunk, amelyben a föld megolvadt volna. Ennek hallatán az evolúcióelméletet valló tudósoknak gyors magyarázattal kellett előállniuk, így egy érdekes elméletet alkottak meg, amely értelmében minden 5000 évben valamiféle misztikus hókuszpókusz folytán a föld elektromágneses tere újratöltődik! Azt ugyan nem tudják, hogyan, mégis azt állítják, minden 5000 évben újratöltődik, majd ismét fokozatosan lemerül. Érdekes látni, ahogy egyes tudósok megpróbálják a tényeket az elméleteikhez igazítani, és néha bizony tisztességtelenül zsonglórkodnek.

Ahogy végighaladunk a nemzetségtáblázatokon az ötödik fejezetben, néhány érdekes dologra bukkanhatunk. Először is azt találjuk, hogy Noé édesapjának idejében még Ádám is életben volt. Noé tehát nem is állt időben olyan távol Ádámtól, hiszen édesapja akkor élt, amikor még Ádám is életben volt. További érdekesség, hogy Metúselah az özönvíz évében halt meg, vagyis lehetséges, hogy az özönvízben pusztult el. A nemzetségtáblázatban mindegyik név után azt szerepel, hogy meghalt. Létezik azonban egy kivétel: Énókhhoz érve azt írja az Ige, hogy egyszer csak eltűnt, mert magához vette őt Isten. Énók a hit embere volt, mintegy 300 évet élt csupán, és Istennel járt. A Újszövetségben ismét érdekes magyarázatot találunk Énókra vonatkozóan: *„Hit által ragadtatott el Énók, hogy ne lásson halált, és nem találták meg, mivel elragadta őt az Isten. Elragadtatása előtt azonban bizonyosságot nyert arról, hogy Isten szemében kedves”* (Zsidók 11:5). Milyen csodálatos bizonyágtétel! Bár az lenne ez mi életünk bizonyágtétele is, hogy megörvendeztettük Isten szívét. Isten a következőket mondta fiáról, amikor Jézus megkeresztelkedett: *„Ez az én szeretett Fiam, akiben gyönyörködöm”* (Máté 3:17). Jézus azt mondta: *„mert mindig azt teszem, ami neki (az Atyának) kedves”* (János 8:29). A Jelenések könyvében pedig azt olvashatjuk, hogy Isten mindent saját gyönyörűségére teremtett – ebbe pedig te is bele tartozol! A Zsidókhoz irt levél azt is elárulja nekünk, hogy hit nélkül senki sem lehet kedves Isten előtt. Mi tehát úgy lehetünk kedvesek Isten előtt, ha benne bízunk. Istennek kedves az, amikor benne bízol, és odaszánod magad neki.

Az ötödik fejezetben tehát nemzetségtáblázatokat találunk – vizsgáljátok csak meg tüzetesebben! Hadd hívjam fel figyelmeteket egy érdekességre: vajon honnan merített Mózes, amikor megírta Mózes

első könyvét? Az írás hamar megjelent az emberiség történetében. Az írást megelőzően pedig szájhagyomány útján terjedtek a történetek. Kétségtelen, hogy Ádám mesélt saját fiainak, unokáinak, ükunokáinak, ük-ükunokáinak, és így tovább – hiszen ne feledjük, hogy sokáig élt, így volt rá lehetősége. Lámek például akár 100 éven keresztül is ülhett volna Ádám ölében (bár valószínűleg csupán pár évig tette), miközben Ádám elmesélte, milyen volt az Éden kertjében. Lámek tehát közvetlenül Ádámtól is hallhatta mindezt, majd továbbadta fiának, Noénak, aki szintén megosztotta azt fiával Sémnel, és amikor Sém még életben volt, megszületett Ábrahám. Azt látjuk tehát, hogy Ádám és Lámek között közvetlen kapcsolat áthatott fenn, Lámek ezután elmeséli a történetet fiának, Noénak, Noé pedig fiának Sémnek, aki továbbadja Ábrahámnak. Igaz, hogy léteznek más elbeszélések is az özönvízről Babilonban, Egyiptomban, vagy Indiában, illetve léteznek más teremtéstörténetek is, amelyek általában óriási túlzásokba bocsátkoznak. Vannak olyanok is, amelyek hasonlítanak a bibliai beszámolóra. Egyesek pedig olyan történelmi dokumentumokban jelennek meg, amelyek a tudósok szerint a Bibliánál is idősebbek. Önmagában azonban az a tény, hogy az inkáknak például, vagy a babiloniaknak, vagy az egyiptomiaknak van egy történetük az özönvízről, még nem szól a Biblia ellen. Mindez cáfolná a Biblia hitelességét? Nem. De mit is bizonyít? Az emberek közös származását. A történetet gyakran helyenként megváltoztatták, kiszínezték, ahogy szájhagyomány útján terjedt, és eljutott a föld különböző területeire Babel tornyát követően, amikor az emberek szétszéledtek szerte a világban. Az emberek közös származása miatt minden népcsoportnak volt egy teremtéstörténete – mindez azonban nem a Biblia szavahihetőségét tagadja, hanem sokkal inkább bizonyítja az emberek közös származását. Bár a szkeptikusok igyekeznek elferdíteni a bizonyítékokat, hogy úgy tűnjön, Mózes esetleg a babiloni beszámolókat másolta le, vagy valami hasonló légbőlkapott ötlettel állnak elő. Ez az elképzelés pedig mindenekelőtt azért légbőlkapott, mert ha összehasonlítjuk az egyes beszámolókat, azt találjuk, hogy Mózes beszámolója jelentősen eltér a babilonitól, az utóbbi ugyanis komoly túlzásokba bocsátkozik. Végezetül tehát hadd bátorítsalak, hogy nézd csak meg tüzetesebben az ötödik fejezetet, mert láthatod, hogy ki mikor és hol élt, sőt érdekes tényeket is felfedezhetsz.